

יורפיי (יורוקרד) ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2015

תוכן העניינים

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון
7	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה
8	סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה
9	רווח ורווחיות
10	התפתחות סעיפי המאזן
10	תיאור עסקי החברה
11	מגבלות ופיקוח על פעילות החברה
14	הליכים משפטיים ותלויות
14	מדיניות ניהול סיכונים
17	מדידה והלימות הון
21	איסור הלבנת הון ומימון טרור
22	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
22	ניהול הגנת סייבר
22	גילוי בדבר המבקר הפנימי
22	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
23	הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי
24	הצהרת המנכ"ל
25	הצהרת החשבונאית הראשית
27	תמצית דוחות כספיים ביניים

יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר 2015

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2015

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 13 בנובמבר 2015 הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "החברה" או "יורופיי") לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015.

דוח הדירקטוריון כולל שינויים וחידושים מהותיים אשר ארעו בעסקי החברה בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015. ההפניה לסעיפים מתייחסת לסעיפים הרלוונטים בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2014, אשר אושרו ביום 23 בפברואר 2015.

מר רונן שטיין, מנכ"ל החברות מקבוצת ישראלכרט (ישראלכרט בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, יורופיי) מכהן בתפקיד החל מיום 1 בפברואר 2015. מר דב קוטלר סיים את תפקידו כמנכ"ל החברות ביום 31 בינואר 2015.

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה

החברה הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1972 כחברה פרטית. בחודש יולי 2009 עברה השליטה בחברה מבנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים"), לישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט") המצוייה בשליטת בנק הפועלים.

החברה הינה חברת כרטיסי אשראי והינה "תאגיד עזר" כמשמעות מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "תאגיד עזר"). אין לחברה חברות בנות או חברות מוחזקות אחרות.

החברה מנפיקה במשותף עם ישראלכרט כרטיסי אשראי בהם משולבים המותגים ישראלכרט ומסטרקארד (להלן: "כרטיסי מסטרקארד"), המונפקים לשימוש בחו"ל על-ידי החברה ושימוש בישראל על-ידי ישראלכרט, מכח רישיון שניתן לחברה על-ידי MasterCard International Incorporated (להלן: "ארגון מסטרקארד"). כמו כן, החברה סולקת עסקאות במטבע חוץ אצל בתי עסק הקשורים עימה בהסכמים והנעשות בישראל, בכרטיסי מסטרקארד שהונפקו בחו"ל על-ידי חברות בארגון מסטרקארד, במטבע חוץ ומשלמות לבית העסק במטבע חוץ.

ההתקשרות שבין החברה לבין ישראלכרט - בין החברה לבין ישראלכרט, חברת האם, קיים הסכם לפיו ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה בישראל של עסקאות הנעשות בבתי עסק באמצעות כרטיסי מסטרקארד (להלן: "ההסדר"). החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה על-פי חלקה היחסי בפעילות האמורה. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן.

החברה הינה חלק מקבוצת ישראלכרט אשר מונה בנוסף את החברות ישראלכרט ופועלים אקספרס בע"מ (להלן: "פועלים אקספרס").

הנפקת מניות

ביום 2 במרץ 2014 הנפיקה החברה לישראלכרט 1,794,872 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כל אחת, במחיר של 3.9 ש"ח למניה. סך התמורה עמדה על 7 מיליון ש"ח.

ביום 30 במרץ 2015 הנפיקה החברה לישראלכרט 9,322,034 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. כל אחת, במחיר של 1.18 ש"ח למניה. סך התמורה עמדה על 11 מיליון ש"ח.

חלוקת דיבידנדים - בחודש מאי 2012 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסך כולל של 174 מיליון ש"ח.

סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

התפתחויות בכלכלה העולמית

קצב הצמיחה של הכלכלה הגלובלית המשיך להאט וקרן המטבע הבינלאומית הורידה שוב את תחזיות הצמיחה הגלובלית לשנים 2015 ו-2016, והיא צופה כעת צמיחה גלובלית של 3.1% ו-3.6% בהתאמה בשנתיים הקרובות. בקרן המטבע הבינלאומית ציינו שהצמיחה בעולם היא מתונה ולא אחידה ושעיקר ההאטה כעת בצמיחה הגלובלית, מקורה בשווקים המתעוררים. כלכלת ארה"ב צמחה ברבעון השלישי של שנת 2015 בשיעור שנתי של 1.5% זאת בהמשך לצמיחה גבוהה של 3.9% ברבעון השני של שנת 2015. הצריכה הפרטית מוסיפה לגדול ואמון הצרכנים נמצא ברמה גבוהה אך הפעילות התעשייתית מאטה, בין היתר בשל הדולר החזק והירידה בביקושים הגלובליים. שוק הנדל"ן מוסיף להתאושש עם עלייה בהתחלות הבנייה ובמכירות בתים. ההתאוששות בשוק העבודה בארה"ב האטה ברבעון השלישי של שנת 2015, ומספר המשרות גדל בקצב של 171 אלף במוצע לחודש ברבעון השלישי של שנת 2015 לעומת ממוצע של 231 אלף ברבעון השני. שיעור האבטלה ירד לרמה של 5.1% בחודש ספטמבר אך במקביל שיעור ההשתתפות הוסיף לרדת לרמת שפל של 62.4% והשכר עלה בקצב מתון. בגוש האירו נמשך השיפור בפעילות הכלכלית בתמיכת המדיניות המרחיבה, אם כי בקצב מתון יותר. למרות השיפור בפעילות שיעור האבטלה נותר גבוה, ברמה של 10.9% בחודש ספטמבר. ממשלת יוון חתמה על הסכם חדש עם היוורגורופ ובאוגוסט 2015 אושרה ליוון הלוואה חדשה של 86 מיליארד אירו לשלוש שנים. בבחירות שנערכו ביוון בספטמבר 2015 נבחר ראש הממשלה ציפארס להנהיג את ממשלת יוון ונראה שהיא תמשיך ביישום תכניות הצנע בהתאם להסכם, אך עדיין ישנן ספקות לגבי יכולתה של יוון לעמוד בחובותיה בעתיד. בשווקים המתעוררים גובר החשש מהשלכות ההאטה בצמיחה בסין, הירידה במחירי הסחורות והעלאת הריבית הצפויה בארה"ב, זאת בנוסף למשברים פנימיים במספר שווקים מתעוררים מרכזיים. מספר אינדיקטורים בסין הצביעו על כך שהצמיחה מאטה, והבולט ביניהם הוא מדד מנהלי הרכש. בברזיל מחריף המיתון וגם ברבעון השלישי של שנת 2015 צפויה התכווצות בצמיחה, בעיקר בהשפעת הירידה החדה במחירי הסחורות.

האינפלציה במרבית המשקים נותרה יחסית נמוכה ומדיניות הבנקים המרכזיים נותרה מרחיבה. בנקים מרכזיים שבו והורידו ריבית במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 ובהם בנקים בקנדה, בנורבגיה, בהונגריה ובסין. בארה"ב הריבית נותרה אפסית ברמה של 0.25% בגוש האירו הריבית נותרה אפסית ברמה של 0.05% (על פיקדונות הריבית היא שלילית 0.2%), תוכנית ההרחבה כמותית נמשכת וייתכן שאף תורחב לקראת סוף השנה.

כלכלת ישראל

הפעילות הכלכלית במשק

על פי האינדיקטורים שפורסמו עד כה נראה כי חל שיפור מסוים בצמיחה ברבעון השלישי של שנת 2015, לאחר צמיחה אפסית ברבעון השני של השנה. יחד עם זאת, הצמיחה הייתה עדיין נמוכה יחסית ומאוד לא אחידה מבחינת ענפי המשק השונים. הרפיון בענף התעשייה נמשך והיצוא התעשייתי היה קפוא גם ברבעון זה. נתוני הצריכה הפרטית היו ברובם חיוביים, אם כי יש לציין כי שורה של פיגועי טרור שהחלו בשלהי הרבעון ונמשכו גם בחודש אוקטובר 2015, עשויים להיות בעלי השפעה על הביקושים לצריכה, והשפעתם טרם באה לידי ביטוי בנתונים. קשה בשלב זה להעריך את השפעת האירועים הביטחוניים על הפעילות, אם כי ניסיון העבר מראה שאם מדובר בתקופה קצרה של אירועים ההשפעה על המשק היא נמוכה ומתרכז בענף התיירות. פעילות ערה במיוחד נרשמה בשוק הדיור. הריבית הנמוכה והקדמת רכישות לפני העלאת מס הרכישה על משקיעים בחודש יולי 2015 הביאו להיקף גבוה מאוד של רכישת דירות ברבעון החולף. גם בצד ההיצע ניכרת פעילות מואצת, ונתוני התחלות הבנייה למחצית הראשונה של השנה מראים קצב בנייה שנתי של יותר מ-50 אלף יחידות לשנה. שוק העבודה המשיך להפגין עצמה ושיעור האבטלה נותר יציב ברמה של 5.2%.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטארית

הממשלה פעלה ללא תקציב מאושר גם ברבעון השלישי של שנת 2015, כך שמסגרת ההוצאות היא זו של תקציב שנת 2014. הגירעון התקציבי בחודשים ינואר-ספטמבר 2015 הסתכם ב-3.8 מיליארד ש"ח לעומת 10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה בשנת 2014. הגירעון הנמוך מוסבר בעיקר בגביית מסים שעלתה על ההערכות המוקדמות. ב-12 החודשים האחרונים עמד הגירעון התקציבי המצטבר על שיעור של 2.0% מהתמ"ג. על רקע המצב התקציבי הנוח וההאטה בצמיחה, הממשלה הפחיתה את שיעור המע"מ ל-17% החל מחודש אוקטובר 2015 וכן, על פי פרסומים בכלי התקשורת, בכוננת הממשלה להקטין את מס החברות העומד על 26.5% לשיעור של 25%, החל משנת 2016 ואילך.

ריבית בנק ישראל נותרה ברבעון השלישי של שנת 2015 ללא שינוי ברמה של 0.1%. האינפלציה הנמוכה לאורך זמן מהיעד והשקל החזק הביאו לציפיות למדיניות מרחיבה עוד יותר, ואולי אף הפחתת ריבית, אך אלו כאמור לא אירעו. הריבית האפסית המשיכה לעודד את שוק הנדל"ן ואת נטילת המשכנתאות. שוק המק"מ מגלם נכון לסוף חודש אוקטובר 2015 יציבות בריבית ברמה של 0.1%.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן ירד ברבעון השלישי של שנת 2015 בשיעור של 0.4% (מדד בגין). ב-12 החודשים האחרונים ירד מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.5%. ירידות המחירים מוסברות בשני גורמים עיקריים: ירידה חדה במחירי האנרגיה ומדיניות ממשלתית להפחתת יוקר המחיה. כך לדוגמה, מדד המחירים לצרכן ללא אנרגיה עלה בשנה האחרונה בשיעור של 0.7%. ירידת המדד ברבעון החולף אף היא הושפעה מגורמים כמו ביטול אגרת רשות השידור וירידה בתעריפי החשמל. להערכת הבנק הירידה במדד המחירים לצרכן אינה תוצאה של התמתנות בפעילות הכלכלית והיא אינה מהווה גורם סיכון לכשעצמה. המדיניות הממשלתית צפויה להמשיך לפעול להוזלות מחירים. בחודש אוקטובר הופחת שיעור המע"מ בנקודת אחוז לרמה של 17%, וכן צפויים לרדת בתחילת שנה הבאה מחירי המים וביטוח החובה לרכב. נכון לסוף חודש אוקטובר 2015 שוק ההון מגלם אינפלציה נמוכה בשיעור של 0.2% ב-12 החודשים הבאים.

השקל פוחד ברבעון השלישי של שנת 2015 בשיעור של 4.1% מול הדולר האמריקני. הפיחות שיקף בעיקר את התחזקות הדולר מול מרבית המטבעות בעולם, כך שמול סל המטבעות האפקטיבי נרשם פיחות מתון של 1.4% בלבד. בנק ישראל המשיך לרכוש מט"ח בהיקף של 1.5 מיליארד דולר ברבעון זה מתוכם כ-0.8 מיליארד דולר כחלק מהתוכנית לקיזוז השפעות הגז הטבעי.

להלן פרטים על שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן (בסיס ממוצע 2014) ושיעורי השינוי בהם:

ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 בספטמבר		
	2014	2015	2014	2015	
100.1	100.3	99.9	100.0	99.5	מדד המחירים לצרכן (בנקודות)
3.889	3.438	3.769	3.695	3.923	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)

שיעור השינוי באחוזים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2014	2014	2015	2014	2015	
(0.20)	(0.29)	(0.40)	(0.29)	(0.60)	מדד המחירים לצרכן
12.04	7.48	4.09	6.45	0.87	שער הדולר של ארה"ב

רווח ורווחיות

ההפסד של החברה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ב-6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד של החברה הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2015 ב-2 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסכום של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור תשואת ההפסד לפני מסים להון הממוצע הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בתשואה שלילית של 87% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואה שלילית של 102% בתקופה המקבילה אשתקד ולתשואה שלילית של 126% בכל שנת 2014.

שיעור תשואת ההפסד להון הממוצע הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בתשואה שלילית של 87% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואה שלילית של 102% בתקופה המקבילה אשתקד ולתשואה שלילית של 126% בכל שנת 2014.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014 ול-3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014.

ההון ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014 ול-3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014.

יחס ההון למאזן ליום 30 בספטמבר 2015 הגיע לשיעור של 100%, בדומה ליום 30 בספטמבר 2014 וליום 31 בדצמבר 2014.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון בהתאם להוראות מדידה והלימות הון ליום 30 בספטמבר 2015 הגיע לשיעור של 200% בדומה ליום 30 בספטמבר 2014 ולשיעור של 300% ביום 31 בדצמבר 2014.

יחס ההון המזערי כפי שנדרש על-ידי בנק ישראל הינו 12.5%. לפרטים נוספים ראה פרק מדידה והלימות הון, יעד הלימות ההון, להלן.

תיאור עסקי החברה

פעילות הנפקת כרטיסי אשראי

חברת כרטיסי אשראי מנפיקה ללקוחות (מחזיקי כרטיסי אשראי) כרטיסי אשראי. מחזיק כרטיס אשראי משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום בבית העסק ובית העסק מספק למחזיק כרטיס האשראי טובין או שירותים. הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם המנפיק וקבלת כרטיס האשראי לידי. מחזיק כרטיס האשראי מתחייב לפרוע את הסכומים המגיעים ממנו בגין שימושי כרטיס האשראי.

עבור שירותי ההנפקה והתפעול של הכרטיס גובה המנפיק ממחזיק כרטיס האשראי עמלות שונות ומהסולק או מבית העסק, עמלה צולבת או עמלת בית עסק, בהתאמה. נכון למועד הדוח, פועלות במגזר ההנפקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות המנפיקות כרטיסי אשראי בנקאיים וחוץ בנקאיים - החברה, ישראלכרט, פועלים אקספרס, לאומי קארד, כ.א.ל, ודיינרס. תחום זה מאופיין בתחרותיות גבוהה.

הכרטיסים הבנקאיים המונפקים על-ידי החברה וישראלכרט מופצים לבעלי חשבון בבנקים עימם קשורות החברה וישראלכרט בהסכמים, הכוללים את בנק הפועלים, בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק איגוד בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ ויובנק בע"מ (יחד - "**הבנקים בהסדר**"). בנוסף, החברה מגייסת ומפיצה כרטיסים במגוון של אפיקים אחרים, ביניהם, התקשרויות עם ארגונים ומועדונים. בנוגע להשפעות רגולטוריות על התחום ראה גם פרק "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" להלן. כאמור, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי.

פעילות סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת שירות הסליקה מבטיחה חברת כרטיסי האשראי הסולקת לבית העסק, כי כפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על-ידה, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ייפרעו על-ידה. הסולק מרכז את חיובי העסקאות שנעשו בכרטיסי האשראי הנסלקים על-ידיו בבית עסק מסוים עימו חתם על הסכם סליקה תמורת עמלה (הקרויה "**עמלת בית עסק**"), מבטיח ומעביר לבית העסק את התשלומים בהם התחייבו מחזיקי כרטיסי האשראי שביצעו באותו בית עסק עסקאות באמצעות כרטיסי אשראי.

נכון למועד הדוח, פועלות במגזר הסליקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות כרטיסי אשראי - החברה, ישראלכרט, פועלים אקספרס, לאומי קארד, כ.א.ל ודיינרס. התחרות בתחום זה הינה חריפה ומתמקדת בכל תחומי הפעילות במגזר.

החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים, בנוסף לשירותי הסליקה, גם מגוון שירותים פיננסיים כגון: הלוואות, מקדמות, הקדמות, ניכיון שוברים ושירותים שיווקיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע ייעודי ומבצעי קידום מכירות.

חברות כרטיסי האשראי שלהן הרשאה להנפיק כרטיסי ויזה ומסטרקארד ולסלוק עסקאות שנעשו בכרטיסים האמורים יכולות לסלוק את כרטיסי ויזה ומסטרקארד כל אחת על פי ההרשאה שיש לה.

כאמור, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי.

מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

הגבלים עסקיים

לפרטים בנושא הגבלים עסקיים, ראה ביאור 1.3. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

רגולציה נוספת

לפרטים בנושא "רגולציה נוספת", ראה דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2014.

דגשים עיקריים ברגולציה נוספת

1. בחודש אוגוסט 2011 פורסם ברשומות תיקון מספר 18 לחוק הבנקאות רישוי, הקובע, בין היתר, שעל גוף העוסק בסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב לקבל רישיון סליקה. בהמשך, בחודש דצמבר 2013, פרסם הפיקוח על הבנקים את תהליך קבלת רישיון סולק ואת הקריטריונים והתנאים הכלליים לשולט ומחזיק אמצעי שליטה במבקש רישיון סליקה.
2. בחודש נובמבר 2011 פורסמה הנחיה של בנק ישראל, לפיה על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי ליתן גילוי בדוח הדירקטוריון באשר לכל קבוצת לווים, אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד (לאחר הפחתת ניכויים מותרים) עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי וחברת כרטיסי אשראי, כמפורט בהנחיה. נכון למועד דו"ח זה לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון החברה (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313).
3. בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בנושא הטבות לא בנקאיות ללקוחות, שמטרתה לקבוע כללים ברורים ואחידים שיאפשרו ללקוחות להשוות במידה סבירה בין מחירי שירותים ומוצרים בנקאיים, ויקלו עליהם להבחין בין הטבות בנקאיות ובין הטבות לא בנקאיות, ובמטרה לסייע להגביר את התחרות במערכת הבנקאית על מחירי השירותים הבנקאיים. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2015.
4. בחודש ספטמבר 2014 הופץ חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 "יחס כיסוי הנזילות" וכן פורסם חוזר של בנק ישראל, בנושא, הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 1 באפריל 2015. לפרטים נוספים ראה פרק "מדידה והלימות ההון" להלן.
5. בחודש אוקטובר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בנושא טיפול בתלונות הציבור, שמטרתה לשפר את טיפול המערכת הבנקאית בתלונות הציבור. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015.
6. בחודש דצמבר 2014 פורסם תיקון לכללי גילוי נאות, אשר קובע, בין היתר, את אופן מתן הודעות על שינויים הנוגעים לתנאי ניהול חשבון, לרבות שינויים בתנאי עמלות ובהטבות בתנאים אלה שניתנו לתקופה העולה על שלושה חודשים, הן לכלל הלקוחות והן ללקוחות מסוימים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2015.
7. בחודש ינואר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בדבר הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. ההוראה פורסמה, בין השאר, נוכח גידול מהיר בהיקף האשראי לאנשים פרטיים והסיכון הגלום בו. במסגרת ההוראה, בין היתר, על תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לוודא כי שיעור ההתאמות בגין גורמים סביבתיים רלוונטיים להפרשה להפסדי אשראי שחושבה בהתאם להוראה לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי לאנשים פרטיים באותו מועד בהתייחס לטווח שיעורי ההפסד בטווח השנים.
8. בחודש פברואר 2015 פרסם בנק ישראל המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת המלצות, בין היתר, יקבע המפקח על הבנקים הוראות להפצת כרטיס חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידית בעסקאות המבוצעות בכרטיס חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקאות המבוצעות בכרטיס. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום ההמלצות

האמורות, ובכלל זה לוחות הזמנים ליישום ובחודש אוגוסט 2015 פרסמה ברשומות הוראת שעה, בה הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקאות חיוב מידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה, החל מיום 1 באפריל 2016.

9. במקביל לאמור לעיל בנושא כרטיס חיוב מידי (דביט), בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה נקבע, בין היתר, לוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק.

10. בחודש אפריל 2015 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר "יחס מינוף". נכון ליום פרסום הדוחות עומדת החברה בדרישה המינימלית והחלה לפרסם את השיעור בדוחותיה הכספיים החל מדוחות כספיים שפורסמו ליום 30 ביוני 2015. לפרטים נוספים ראה פרק "מדידה והלימות ההון" להלן.

11. בחודש מאי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראה בנושא הליכי גביית חובות. התיקון נועד להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחות, אשר אינם עומדים בתנאי הלוואתם ואינם פורעים אותה כסדרה.

12. בחודש מאי 2015 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית להגברת התחרותיות בתחום האשראי - הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בחודש יוני 2015, החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה לדחות את הדיון בהצעת החוק עד לאחר פרסום מסקנות ועדת שטרומ ודעה להסכמות בין המציעים למשרדי האוצר והמשפטים (ראה סעיף 15 להלן). הצעת חוק פרטית נוספת בענין ההפרדה בין חברות כרטיסי אשראי לבנקים הונחה על שולחן הכנסת בחודש יוני 2015.

13. בחודש מאי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות לישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין 411 בחברות כרטיסי אשראי ובו עמדו ופרשנותו המחייבת של המפקח על הבנקים לצו ולהוראה.

14. בחודש יוני 2015 פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי". העדכון עוסק בעיקר בתפקידי קצין הציות, תפקידי ההנהלה והדירקטוריון, מדיניות ותוכנית הציות והיקף הפעילות של פונקציית הציות. התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

15. בחודש יוני 2015 מינו שר האוצר ונגידת בנק ישראל ועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים הניתנים למשקי בית ולעסקים שאינם גדולים (ועדת שטרומ). על הועדה להמליץ בנושא הכנסת שחקנים חדשים לתחום זה, לרבות באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי מבעלות הבנקים. כן הוטל על הועדה להמליץ על צעדים משלימים נדרשים ועל הסרת החסמים לכניסת שחקנים והגברת תחרות כאמור. הועדה פנתה לציבור שיציג בפניה את עמדותיו בנושאים לעיל. הועדה צפויה להגיש מסקנותיה בקרוב.

16. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב, לפיו על התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי לקבוע, לא יאוחר מיום 1 לספטמבר 2015, מדיניות, נהלים ותהליכים בקשר לפניה יזומה ללקוחות קמעונאיים לשם מתן אשראי שאינו לדור.

17. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 301 בקשר לדירקטוריון ומספר 307 בקשר לפונקציית הביקורת הפנימית. התיקונים מתייחסים, בין היתר, לגורמים הנוכחים בועדת הביקורת, בועדה לעסקאות עם אנשים קשורים ובעדת התגמול.

18. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות לווה בודד וקבוצת לווים. העדכון הינו בהמשך לפעולות קודמות של הפיקוח על הבנקים שנועדו לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית, ועל רקע המלצות ועדת באזל בנושא שיפוט גדולות, בין היתר, הגדרת ההון צומצמה להון רובד 1, והמגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שונתה ל-15% במקום 25%. התיקונים להוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016, למעט לענין הגדרת הון, בה תופחת התוספת בהדרגה עד ל-31 בדצמבר 2018.

19. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פרעון מוקדם של הלוואה שלא לדויר. התיקון נעשה במסגרת ישום המלצות הדו"ח המסכם של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, ומטרתו, בין היתר, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הריבית לפיה מחושב רכיב ההיוון בהלוואות שאינן לדויר, וליצור אחידות, ככל שניתן, בין פרעון מוקדם של הלוואה לדויר לפרעון מוקדם של אשראי שאינו לדויר. התיקונים ייכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2016.
20. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא ניהול סיכונים בסביבת מחשוב ענן, שמטרתו לקבוע כללים לענין שימוש במחשוב ענן באופן שיאזן בין היתרונות בשימוש בטכנולוגיות אלה לבין החשיפה האפשרית של התאגיד הבנקאי וחברת כרטיסי אשראי לסיכונים תפעוליים מהותיים הקשורים, בין היתר, לאבטחת מידע והמשכיות עסקית.
21. בחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה תיקון לחוק ההוצאה לפועל, לפיו תיקבע הוראת שעה שתסמיך את רשמי ההוצאה לפועל לתת הפטר לחייבים מוגבלים באמצעים בתנאים שונים. בנוסף, בחודש יוני 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה טרומית הצעה לתיקון חוק ההוצאה לפועל, לפיה, בנסיבות מסוימות יינתן הפטר לחייב בהוצאה לפועל, באופן שיבוטלו הגבלות שחלות עליו וחובו יימחק. שתי ההצעות הוצמדו, ובחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת את התיקון וההצעה האמורים בקריאה שניה ושלישית.
22. בחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לפיו תיקבע תקרת ריבית שתחול על כלל המלווים במשק, ובכללם המערכת הבנקאית.
23. בחודש יולי 2015 נכנס לתוקף תיקון לכללי הבנקאות בנוגע לעמלות, לפיו צומצם מספר העמלות הנגבות מבתי עסק קטנים המקבלים שירותי סליקה, על ידי קביעת תעריפון אחיד של שירותים שכחים בתחום. כמו כן, בהתאם לתיקון, תוקנו הכללים בנוגע לעמלות הנגבות ממחזיקי הכרטיס, כגון: האחדת הכללים בנוגע לגביית עמלת המרה. בנוסף, החל מיולי 2015 נכנס לתוקף צו המגביל את סכום העמלה המירבי שניתן לגבות בעד שרותי "הודעות או התרעות" וכן צו המגביל את סכום העמלה המירבי בעד שירות הניתן בידי סולק לנותן שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב.
24. בחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת החוק לצמצום השימוש במזומן שפורסם בחודש ינואר 2015 ואושר על ידי ועדת השרים לחקיקה בחודש מאי 2015, שמטרתו להביא ליישום האמור בדו"ח הועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי, תוך קביעת מגבלות באופן מדורג על שימוש במזומן ובשיקים סחירים על מנת לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. בין היתר מוקנית בהצעת החוק סמכות לממונה על הגבלים עסקיים לקבוע שיעורי עמלה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב. הצעת החוק קובעת כי תנאי לתחולתו הוא כי כרטיסי חיוב מיידי הינם מוצר זמין בדומה לכרטיסי חיוב נדחה.
25. בחודש אוגוסט 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי, שלפיה, בין היתר, מדיניות והסכמי התגמול של תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי יכללו התניה שכל תגמול משתנה שיוענק וישולם יהיה בר-השבה מעובד מרכזי, בהתקיים קריטריונים להשבה שייקבעו על ידי התאגיד הבנקאי וחברת כרטיסי אשראי ויכללו לכל הפחות את המקרים שבטיוטת ההוראה, המכוונים לנסיבות חריגות במיוחד. תקופת ההשבה תהיה קצובה בזמן ממועד ההענקה, ותנוע בין 5 שנים לעובד מרכזי ל-7 שנים לנושא משרה, כהגדרתם בחוק החברות. בנוסף, בתיקון נוספה דרישה כי יו"ר הדירקטוריון יקבל תגמול קבוע בלבד שייקבע, בין השאר, ביחס לאופן תגמול יתר חברי הדירקטוריון, וכן תנאים סוציאליים כמקובל לגבי כלל נושאי המשרה בתאגיד הבנקאי וחברת כרטיסי אשראי. כן נקבעו הנחיות שנועדו למנוע ניגודי עניינים אפשריים הקשורים לתפקידי נושאי משרה ועובדים ולתגמולם החברה נערכת ליישום העדכון.
26. בחודש אוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל דו"ח ביניים בנושא "שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב" הכולל המלצות להגברת התחרות, היעילות והיציבות בשוק כרטיסי החיוב ושלדברי בנק ישראל צפויות להסיר את החסמים הקיימים בשוק ולאפשר כניסת שחקנים חדשים.

27. בחודש ספטמבר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה, במסגרת חוק ההסדרים, את חוק התכנית הכלכלית לשנים 2015 ו-2016, שבמסגרתו, בין היתר, מוצע לאפשר לגופים חוץ-בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות לציבור. הגדלת מקורות המימון צפויה, בין השאר, להגביר את יכולת התחרות של הגופים החוץ-בנקאיים אל מול המערכת הבנקאית במתן אשראי למשקי הבית ולעסקים הקטנים והבינוניים, ובכך להוזיל את עלויות האשראי בסקטור האשראי הקמעונאי. בחודש נובמבר 2015 אישרה הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית ובסעיפים מהצעת חוק התכנית הכלכלית, את פרק ט' בחוק הנ"ל, המאפשר לגופים חוץ-בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות לציבור, לקריאה שניה ושלישית.
28. בחודש ספטמבר 2015 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 361 בנושא נוהל סייבר. ההוראה כוללת את עקרונות היסוד לניהול הגנת הסייבר. בשנים האחרונות משקיעה החברה משאבים ניכרים בתחום הגנת הסייבר. עם פרסום ההוראה החברה נערכה עם תוכנית פעולה, שאושרה בהנהלה, לשילוב הדרישות בהוראה החדשה בחברה בנוסף להוראות אחרות החלות עליה בנושא זה. כגון: המשכיות עסקית, ניהול סיכונים. כל זאת בהתאם להבהרות שניתנו על ידי בנק ישראל בנוגע לאופן ומועדי היישום.
29. בחודש אוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את חוק שירות נתוני אשראי - הקמת מערכת לשיתוף בנתוני אשראי והממונה על המערכת, שמטרתו שיפור השירות בנתוני אשראי במשק לשם הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי, הגדלת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה.
30. בחודש אוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק להעמקת גביית המיסים והגברת האכיפה, שמטרתה, בין היתר, להילחם בהון השחור ולהעמיק את גביית המס, ושבמסגרתה תיקבע חובת דיווח מיוחדת על גופים פיננסיים, כך שידווחו באופן שוטף לרשות המיסים על פעילות לקוחותיהם.
31. ביום 1 באוקטובר 2015 ירד שיעור מס ערך מוסף ל-17%.
32. בחודש אוקטובר 2015 הופץ תזכיר חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור, המכיל תיקונים שנועדו לייעל ולשפר את המאבק בהלבנת הון, והתאמת החקיקה הקיימת לסטנדרטים הבינלאומיים בתחום.
33. בחודש נובמבר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק שכר מינימום - העלאת סכומי שכר מינימום, במסגרתו מוצע להעלות בהדרגה את שכר המינימום, במסגרת הוראת שעה, עד לסכום של 5,300 ש"ח. הוראת השעה תהיה בתוקף עד ליום הקודם ליום שבו סכום שכר המינימום לפי החוק הקיים יעלה על סכום שכר המינימום לחודש לפי הוראת השעה.
34. בחודש נובמבר 2015 נחתם הסכם בין יו"ר ההסתדרות ויו"ר נשיאות ארגוני המעסיקים, על הסכם עקרונות לנושא ההסדרים הפנסיוניים ובו מוסדרים, בין היתר, נשיאת המעסיק בעלות תפעול ההסדר הפנסיוני של עובדיו, בחירת מוצר ברירת מחדל, ועוד.
35. לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם ראה ביאור 3.1. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

הליכים משפטיים ותלויות

לפרטים בנושא הליכים משפטיים ותלויות ראה ביאור 3.3. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

מדיניות ניהול סיכונים

פעילותה של החברה כרוכה בסיכונים פיננסיים שונים: סיכוני אשראי המבטאים את הסיכון שהלווה-הלקוח או בית העסק לא יעמוד בהחזרים על-פי ההסכם עמו, סיכוני שוק הנובעים מחשיפה לשינויים בריבית, בשערי חליפין, אינפלציה וסיכוני מזילות. בנוסף חשופה החברה לסיכונים תפעוליים, היינו, הפסדים כתוצאה מתהליכים לקויים, טעויות אנוש, כשלים במערכות וכן אירועים חיצוניים.

כמו כן, חשופה החברה לסיכונים איכותיים שונים דוגמת סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכון משפטי וסיכון ציות. ניהול הסיכונים מתבצע במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 310 "ניהול סיכונים" וכן במסגרת העמידה בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון). הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 "ניהול סיכון אשראי", הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 "דירקטוריון", הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 "ניהול סיכון נזילות", הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק".

על-פי החלטת ההנהלה, כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים, סיכונים המוניטין והסיכונים המשפטיים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה. סמנכ"ל כספים ומנהלה אחראי על סיכונים השוק והנזילות, סמנכ"ל אשראי ומימון אחראי על סיכונים האשראי, מנהל האסטרטגיה אחראי על הסיכון האסטרטגי ועל הסיכון הרגולטורי. בחברה מכהן סמנכ"ל אחראי על ניהול הסיכונים במעמד חבר הנהלה. כמו כן, עודכן המבנה הארגוני של מחלקת ניהול הסיכונים במתכונת הנחיות בנק ישראל. תפקידי המחלקה כוללים, בין השאר, פיקוח בלתי תלוי על אופן ניהול הסיכונים בחברה, ניטור הסיכונים, דיווחים להנהלה ולדירקטוריון, תיקוף מודלים המנהלים במערכות, אחריות על גיבוש מסמך מדיניות אשראי, בקרת אשראי, מתן חוות דעת בלתי תלויות בגין העמדת אשראי מהותי, מתן המלצות בגין שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ובחינת אפקטיביות תהליכי ניהול הסיכונים בחברה. לצורך ניהול הסיכונים ומיזעורם משתמשת החברה, בין היתר, במערכות מחשב תומכות.

קיימת ועדה לניהול הסיכונים של הדירקטוריון המתכנסת אחת לרבעון. בנוסף, קיים פורום לניהול הסיכונים בראשות המנכ"ל. הפורום מתכנס אחת לרבעון ומטרתו הבטחת כיסוי בקרתי הולם לתהליכי ניהול הסיכונים וגיבוש תהליך מתמשך לשיפור האפקטיביות של מנגנוני בקרת ניהול הסיכונים בחברה ברמת האגפים נוטלי הסיכונים, יחידות הבקרה העצמאיות באגפים ובאגף לניהול הסיכונים ובטחון.

סיכונים תפעוליים

החברה קבעה מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, בהלימה עם הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 של בנק ישראל. במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים, הוגדר המבנה הארגוני התומך בניהול הסיכונים תפעוליים, לרבות תפקידי הדירקטוריון וועדת ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות המנכ"ל.

במסגרת ניהול ובקרת הסיכונים התפעוליים וכחלק מהעמידה בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון) בנושא זה, ננקטו הצעדים הבאים:

- ◆ זוהו הסיכונים התפעוליים בתהליכים ובמוצרים חדשים.
- ◆ נקבעו בקורות מתאימות.
- ◆ מערכת לניהול ובקרת סיכונים תפעוליים מתעדכנת באופן שוטף.
- ◆ נקבעו תוכניות המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.
- ◆ עודכנו נהלי החירום בחברה.

סיכונים שוק ונזילות

1. החשיפה והניהול של סיכונים שוק

הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשיעורי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

מדיניות ניהול הסיכונים השוק של החברה מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון) לניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית", תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. המדיניות אושרה על-ידי דירקטוריון החברה בחודש מאי 2015. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפה שנועדה לצמצם את הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים השונים, בשיעורי הריבית, המדד, שיעורי המט"ח והמניות. דירקטוריון החברה מעדכן את המגבלות מעת לעת.

תפיסת ניהול הסיכונים השוק תואמת את מדיניות ניהול הסיכונים השוק של החברה. בחברה קיימת פונקציה ייעודית לניהול ובקרת סיכונים באופן בלתי תלוי בגורמים העסקיים. כמו כן, מחלקת ניהול הסיכונים עורכת בקרה אחר הסיכונים המהותיים בחברה, ותפקידיה מוגדרים במסמכי מדיניות ייעודיים ובמסמך התשתית לניהול הסיכונים.

סיכוני השוק של החברה מנוהלים מתוך ראייה כוללת ואינטגרטיבית, עבור החברה וחברות הבנות שלה על בסיס מאוחד. מנהל סיכוני השוק של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה. על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכוני השוק, משתמשת החברה במערכת ממוכנת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות. החברה סבורה שחשיפתה לסיכוני השוק אינה מהותית.

א. סיכון בסיס

הסיכון מוגדר כחשיפה למטבע ולמדד המתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים ושיעורי מדד המחירים לצרכן על ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות. החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכוני שוק במטבע ישראלי ובמט"ח.

ב. סיכון ריבית

סיכון ריבית הינו הסיכון לפגיעה ברווחים או בהון החברה כתוצאה משינוי שיעורי הריבית בשווקים השונים. החשיפה נובעת בין היתר מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ומתבצעת, בתדירות חודשית, השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון. החשיפה העיקרית לריבית הינה במגזר השקלי מכיוון שבמגזר זה ישנם נכסים בריבית קבועה.

ג. חשיפה לשווי ניירות ערך

מדיניות החברה קובעת אפשרות מוגבלת לביצוע פעולות בניירות ערך סולידיים בסיכון נמוך. במהלך התקופה המדווחת לא בוצעו עסקאות בניירות ערך.

ד. מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים. הפעילות היחידה המותרת לחברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור כלכלי. במהלך התקופה המדווחת לא בוצעו עסקאות במכשירים נגזרים.

2. חשיפה וניהול של סיכוני הנזילות

מטרתו של תהליך ניהול סיכוני הנזילות הינו להבטיח, בשים לב לסיבולת הסיכון שנקבעה, את יכולתה של החברה לממן את הגידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, וזאת מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרמו לה הפסדים מהותיים, לרבות הפסדים העלולים להיגרם בעקבות נזקי מוניטין מחוסר יכולת לממן את פעילותה העסקית של החברה. סיכון הנזילות כולל את הסיכונים הבאים: סיכון גיוס הנזילות - סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של החברה כתוצאה מאיבוד אמון השוק בחברה, אשר יכול להתממש מאירועים כגון אירועים של פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועלת החברה. סיכון נזילות השוק - סיכון אשר נגרם כתוצאה ממשבר כולל בשווקים המביא למחנק אשראי, אשר מתרחש ללא קשר לביצועי החברה. סיכון ירידת ערך נכסים נזילים - החשיפה לסיכון כתוצאה משחיקה בערכם של הנכסים הנזילים, העלולים לפגוע ביכולתו של התאגיד לממן את פערי הנזילות.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות אשר אושרה בדירקטוריון בחודש מאי 2014, אשר מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל (Sound Practice) ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 (מדירה והלימות הון) והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 (ניהול סיכון נזילות) תוך התאמתן לפרופיל הסיכון היחודי של החברה. מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה, באמצעות הרצת מודל פנימי לניהול סיכוני הנזילות, מעקב אחר מערכת אינדיקטורים לזיהוי לחצי נזילות, בחינת תרחישי קיצין ומערכת עזר לניהול תזרים שוטף. מנהל סיכוני הנזילות של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלוה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. מדיניות האשראי של החברה מאושרת מדי שנה על ידי דירקטוריון החברה. מדיניות האשראי מתייחסת לעקרונות למתן אשראי, לסוג החשיפה בכל אחד ממגזרי הפעילות, למגבלות החשיפה, הן כמותיות והן איכותיות, לריכוזיות האשראי, לתמחור ובטחונות, לטיפול בלקוחות בקשיים ולמדרג סמכויות אשראי. מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות. האחריות הכוללת לטיפול הישיר בלקוח הינה בידי מספר גורמים שהוסמכו לכך, וכתוצאה מכך, משופרת היכולת לניהול סיכונים אשראי, למעקב ולבקרה על תהליך מתן האשראי. ישראל כרטס מבצעת ניטור הלווים ומעקב שוטף אחריהם באמצעות דוחות בקרה המופקים בחיתוכים שונים ובתדירויות שונות. ישראל כרטס משקיעה באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות, בהערכת סיכונים באשראי ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם. כמו כן, מנהלת ישראל כרטס בקרה שוטפת על המגבלות הפנימיות והרגולטוריות לגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לווים עבור החברה בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של בנק ישראל. ישראל כרטס מנטרת ומפקחת אחרי עסקאות עם אנשים קשורים לפי נוהל בנקאי תקין מספר 312 ומדווחת על פי הוראת הדיווח לפיקוח מספר 815 של המפקח על הבנקים עבור החברה. החברה מיישמת את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 "ניהול סיכון אשראי" שנכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2014. עיקרי ההוראה מתמקדים באימוץ הגישה שבה נדרשת מעורבות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות, בתמיכה בקבלת החלטות אשראי נאותות, תוך התייחסות ומעורבות בגיבוש מדיניות האשראי, גיבוש המלצה להפרשה קבוצתית ומתן חוות דעת בלתי תלויה בגין חשיפות אשראי מהותיות. ניהול סיכונים האשראי של ישראל כרטס מתבסס על מספר מודלים סטטיסטיים שבאמצעותם נקבע דירוג ללקוח/בית העסק. דירוג זה משמש כבסיס תומך להחלטה על סוג האשראי, היקף האשראי וגובה הריבית שייקבעו ללקוח/בית העסק. המודלים עוברים בדיקות טיוב וכיול תקופתיות וקבועות בהתאם לדרישות פנימיות ורגולטוריות. נכון למועד הדוח החברה אינה מעמידה אשראי.

מדור בקרת אשראי

לצורך בקרת אשראי מקבלת החברה שירותים מישראל כרטס, באחריות סמנכ"ל אגף אשראי ומימון.

מדידה והלימות ההון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל III (להלן: "**באזל III**") כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201. בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרשת החברה לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. בחודש אפריל אשתקד קיבל הדירקטוריון את הסקירה בנושא ה-ICAAP ואישר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של החברה (ICAAP) לשנת 2013. בנוסף, קבע בנק ישראל כי את מסמך ה-ICAAP יש להגיש עד ליום 31 בדצמבר 2015.

אימוץ הוראות באזל III

בחודש מאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להוראות באזל III. הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- ◆ רכיבי הון פיקוחי
- ◆ ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- ◆ טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- ◆ טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- ◆ הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראת המעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות **דוח הדירקטוריון**

המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% החל מיום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2015 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 40%.

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי ידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהוות לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

כמו כן, נקבע כי יחסי הון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. ביום 20 במאי 2014 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים, כמפורט להלן.

יעד הלימות ההון

יעד ההון של החברה הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשופה החברה כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על ידי החברה. יעד זה מביא בחשבון פעולות של הנהלת החברה, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. להלן יעדי הלימות ההון של החברה:

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

תיאבון הסיכון

דירקטוריון החברה הגדיר את תיאבון הסיכון (Risk appetite) ואת קיבולת הסיכון (Risk capacity) בהתאמה לאסטרטגיית החברה והתוכניות העסקיות העתידיות. תיאבון זה משקף ומגדיר את רמת הסיכון לה החברה מוכנה להיות חשופה, לקבל או לשאת במהלך העסקים הרגיל. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון. קיבולת הסיכון משקפת את רמת הסיכון אותה החברה לא תעבור גם בהתממשות של תרחישי קיצון. לאור האמור לעיל, רמת הסיכון המרבית אותה החברה נוטלת במהלך העסקים הרגיל נמוכה מקיבולת הסיכון. הנהלת החברה אחראית על הניטור השוטף ומוודאת באמצעות הגדרת ואכיפת מגבלות סיכון הולמות, שהחברה פועלת במסגרת ההצהרה בדבר תיאבון וקיבולת הסיכון כפי שהוגדרו, בין היתר באמצעות שימוש במגבלות.

ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לעמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות ויעדי החברה, כפי שהוגדרו על ידי דירקטוריון החברה, בכפיפה להוראות הרגולטור בהיבט דרישת ההון תוך שאיפה להקצאה יעילה שלו ומכאן שניהול הון יבטיח:

◆ בסיס הון אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים אליהם חשופה החברה, יתמוך באסטרטגיית העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגבה את האסטרטגיית הסיכונים של החברה).

◆ התייחסות גם להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישת ההון.

◆ שאיפה להקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של החברה.

עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי בעל אופק תכנון מתגלגל של שלוש שנים.

ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתוכנית האסטרטגית והפיננסית של החברה. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישת ההון בתקופת התכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכונות והקצאת הון ליחידות.

הלימות ההון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים).

החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תוכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תוכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתוכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתוכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד, על פי דרישות ההקצאה במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299, 201-211 (מדידה והלימות הון) וזאת אל מול יעדי הלימות ההון ותיאבון הסיכון.

תחולת היישום

דרישות מדידה והלימות הון חלות על החברה. כמו כן, החברה מאוחדת על ידי ישראלכרט בע"מ, עליה חלות גם כן דרישות אלו. ככלל, דרישת ההון של החברה מבוססת על הדוחות הכספיים שלה, הערוכים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299, 201-211 (מדידה והלימות הון).

גילוי מלא בדבר מכשירי ההון (מידע כמותי ומאפיינים) ופרטים נוספים אודות נדבך 3 של הוראות באזל ניתן למצוא באתר האינטרנט של החברה שכתובתו: www.isracard.co.il/financialreports.

נושא	בדוח הכספי עמוד	באתר החברה עמוד
הון, הלימות הון ומינוף	37	3
הרכב ההון	-	4
חשיפות סיכון אשראי	-	4
הפחתת סיכון אשראי (הס"א) (CRM) Credit Risk Mitigation	-	5
סיכון תפעולי	-	5
נספח א' - תיאור מאפיינים עיקריים של מכשירי הון שהונפקו	-	6
גילוי להתאמות הנדרשות בין המאזן בדוחות בין המאזן בדוחות הכספיים	-	8
ובין רכיבי ההון (נספחים ב' + ג')	-	8

הון, הלימות הון ומינוף (1)

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר		הון עצמי רובד 1 והון רובד 1
	2014	2015	
במיליוני ש"ח			
3	4	8 ⁽²⁾	
3	4	8	סך הכל הון כולל

2. להלן נכסי הסיכון ודרישת ההון בגין סיכון אשראי וסיכון תפעולי

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2014		ליום 30 בספטמבר 2015			
במיליוני ש"ח						
דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
*-	1	*-	2	*-	4	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	סיכון תפעולי
*-	1	*-	2	*-	4	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר		הון לצורך חישוב יחס הון (במיליוני ש"ח)
	2014	2015	
באחוזים			
3	4	8	יחס הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לרכיבי סיכון
300.0	200.0	200.0	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	9.0	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים (3)
12.5	12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים (3)

- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 ו-211-201, בדבר "מדידה והלימות הון".
- (2) ביום 30 במרץ 2015 הנפיקה החברה לישראל כרטיס 9,322,034 מניות בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. במחיר של 1.18 ש"ח למניה. סך התמורה עמדה על 11 מיליון ש"ח. מטרת ההנפקה הינה עמידה בתנאי יחס הון מזערי כפי שנדרש על ידי בנק ישראל.
- (3) יחס הון מזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

יחס כיסוי נזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. בשלב זה, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

החברה מיישמת מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 ובכלל זה עמידה ביחס נזילות מזערי, הנועד להבטיח שלחברה מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה הנותן מענה לצרכי הנזילות של החברה באופן זמן של 30 ימים בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון כוללים זעזוע ספציפי לחברה, זעזוע מערכתי וזעזוע המשלב ביניהם. דירקטוריון החברה קובע אחת לשנה את הסיבולת לסיכון לאור המלצות ההנהלה, הבאה לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות החשיפה לסיכון ואסטרטגיית המימון. הסיבולת לסיכון נקבעת בהתאם לתוכנית האסטרטגיות של הקבוצה, מדיניות העסקית ומצב השווקים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמדה החברה במגבלות הדירקטוריון ובמגבלות הנגזרות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342.

יחס מינוף

בחודש אפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי (להלן: "תאגיד בנקאי").

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשית להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

יחס המינוף המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 ליום 30 בספטמבר 2015 עומד על 100%.

איסור הלבנת הון ומימון טרור

החקיקה בארץ בנוגע לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, המחייבת את חברות כרטיסי האשראי היא:

- ◆ חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.
- ◆ צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001.
- ◆ חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005.
- ◆ הוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל מספר 411 בדבר מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות.
- ◆ צו מסחר עם האויב.

החברה מפעילה מעקב ובקרה הנוגעים ללקוחות פרטיים ולבתי עסק בכלל ולא להנהלה שהוגדרו כבעלי סיכון גבוה בפרט. החברה מקיימת מעקב ובקרה שוטפים במספר היבטים, על מנת לוודא כי בידיה הפרטים והמסמכים הנדרשים בהתאם להוראות. במקרה וקיימים פערים הם מטופלים לתיקון והשלמה.

על העובדים חלה חובה להתעדכן בנושא באמצעות תכנית הדרכה שנתית ולומדה עדכנית ממוחשבת. הדרכות פרטניות מבוצעות עפ"י הנדרש למחלקות השונות ולגורמים חיצוניים להם קשר עם לקוחות ונגיעה בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור.

בנהלי החברה מתבצעים מעת לעת עדכונים והרחבות על מנת שיכסו באופן מלא את הנושאים הרלוונטיים לתחום בהתאם לנדרש. קצין הציות מרכז את ועדת התאום לאכיפת הציות וועדת הציות.

מועברים דיווחים שוטפים לרשות לאיסור הלבנת הון בנוגע לפעולות רגילות (על פי הוראות הצו) ובנוגע לפעולות בלתי רגילות. דיווחים חודשיים מועברים כנדרש לבנק ישראל.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, שעיקרם מפורט בביאור 1 "עיקרי המדיניות החשבונאית" לתמצית הדוחות הכספיים ביניים ביישום של כללי חשבונאות. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה. חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים. במהלך התקופה המדווחת לא ארעו שינויים במדיניות החשבונאית של החברה בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2014.

ניהול הגנת הסייבר

בספטמבר 2015 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 361 בנושא נוהל סייבר, ההוראה כוללת את עקרונות היסוד לניהול הגנת הסייבר. בשנים האחרונות משקיעה ישראלכרט משאבים ניכרים בתחום הגנת הסייבר גם בעבור החברה. עם פרסום ההוראה ישראלכרט נערכה עם תוכנית פעולה, שאושרה בהנהלה, לשילוב הדרישות בהוראה החדשה בחברה בנוסף להוראות אחרות החלות עליה בנושא זה, כגון: המשכיות עסקית, ניהול סיכונים. כל זאת בהתאם להבהרות שניתנו על יד בנק ישראל בנוגע לאופן ומועדי היישום.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בחברה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2014. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו אורגן המופקד על בקרת העל בחברה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה על-ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים וטיטוט דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות. במהלך הישיבות (ישיבת ועדת הביקורת וישיבת הדירקטוריון) נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים. התוצאות העיסקיות והמצב הכספי נסקרים על-ידי סמנכ"ל הכספים והמנהלה וכן סעיפים עיקריים בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, ניתוח התוצאות ביחס לתוצאות התקופה המקבילה בשנה קודמת וביחס לתקציב ושינויים מהותיים במדיניות החשבונאית שישומה. בנוסף, ניתנת התייחסות על ידי החשבונאית הראשית לסוגיות מהותיות בדיווח הכספי, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישמשו בדוחות הכספיים.

בישיבה זו נוכחים נציגים של רואי החשבון המבקרים של החברה, אשר מוסיפים את הערותיהם והארותיהם באשר לדוחות הכספיים ובאשר לכל הבהרה הנדרשת על-ידי חברי הדירקטוריון.

כמו כן, מוצגים לוועדת הביקורת ולדירקטוריון ליקויים משמעותיים שנמצאו בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. הדוחות נחתמים על-ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

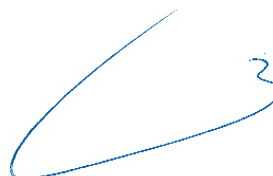
הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2015, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

רון שטיין
מנהל כללי

דן קולר
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 13 בנובמבר 2015.

הצהרה (Certification)

אני, רונן שטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יורופיי (יורוקרד) בע"מ (להלן-"החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן-"הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

רונן שטיין

מנהל כללי

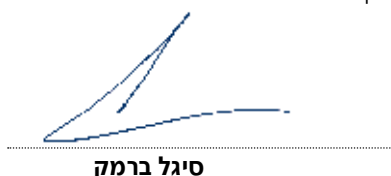
תל אביב, 13 בנובמבר 2015.

הצהרה (Certification)

אני, סיגל ברמק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יורופיי (יורוקרד) בע"מ (להלן-"החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן-"הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

תל אביב, 13 בנובמבר 2015.

יורפיי (יורוקרד) ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2015

תוכן העניינים

עמוד

31	סקירת רואי החשבון המבקרים
33	תמצית מאזנים ביניים
34	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
35	תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון
36	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של יורופיי (יורוקרד) בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של יורופיי (יורוקרד) בע"מ (להלן: "החברה"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 30 בספטמבר 2015 ואת הדוחות ביניים התמציתיים על רווח והפסד ואת הדוחות על השינויים בהון לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון ישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2.3. בדבר רגולציה נוספת ולבאור 3.3 בדבר בקשה לאשר תובענה מסויימת כתובענה ייצוגית נגד החברה.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 13 בנובמבר 2015

דין וחשבון ליום 30 בספטמבר 2015

תמצית מאזנים ביניים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר		ביאור
	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים			
3	4	8	נכסים אחרים
3	4	8	סך כל הנכסים
התחייבויות			
		3	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
3	4	8	הון
3	4	8	סך כל ההתחייבויות וההון

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

רון שטיין

מנהל כללי

דן קולר

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 13 בנובמבר 2015.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דין וחשבון ליום 30 בספטמבר 2015

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2014	2015	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
(6)	(5)	(6)	(2)	(2)	הוצאות תפעוליות, נטו, על-פי הסכם עם ישראל כרטיס בע"מ
*-	*-	*-	*-	*-	הכנסות ריבית, נטו
(6)	(5)	(6)	(2)	(2)	ההפסד לפני מיסים
-	-	-	-	-	הפרשה למיסים על הרווח
(6)	(5)	(6)	(2)	(2)	הפסד
(3)	(2)	(1)	(1)	(**-) (בש"ח)	הפסד בסיסי ומדולל למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** סכום הנמוך מ-0.5 ש"ח למניה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דין וחשבון ליום 30 בספטמבר 2015

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

סכומים מדווחים
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
סך הכל	הון נפרע	סך הכל	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע	
הון	גרעונות	הון נפרע	ופרמיה	הון	
10	(9)	19	18	1	יתרה ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
(2)	(2)	-	-	-	הפסד בתקופה
8	(11)	19	18	1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	הון נפרע	סך הכל	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע	
הון	גרעונות	הון נפרע	ופרמיה	הון	
6	(2)	8	7	1	יתרה ליום 30 ביוני 2014 (בלתי מבוקר)
(2)	(2)	-	-	-	הפסד בתקופה
4	(4)	8	7	1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
סך הכל	הון נפרע	סך הכל	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע	
הון	גרעונות	הון נפרע	ופרמיה	הון	
3	(5)	8	7	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
11	-	11	11	*-	הנפקת מניות
(6)	(6)	-	-	-	הפסד בתקופה
8	(11)	19	18	1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	הון נפרע	סך הכל	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע	
הון	עודפים (גרעונות)	הון נפרע	ופרמיה	הון	
2	1	1	*-	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
7	-	7	7	*-	הנפקת מניות
(5)	(5)	-	-	-	הפסד בתקופה
4	(4)	8	7	1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014					
סך הכל	הון נפרע	סך הכל	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע	
הון	עודפים (גרעונות)	הון נפרע	ופרמיה	הון	
2	1	1	*-	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
7	-	7	7	*-	הנפקת מניות
(6)	(6)	-	-	-	הפסד בשנה
3	(5)	8	7	1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

1. יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "החברה") הינה תאגיד שהתאגד בישראל בשנת 1972 והינה בבעלות מלאה של ישראל בע"מ (להלן: "ישראל"). ישראל חברה בשליטה של בנק הפועלים בע"מ. בעלת היתר השליטה בבנק הפועלים היא הגב' שרי אריסון. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. החברה עוסקת בעיקר בהנפקה של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד" לשימוש בחו"ל ובסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד של תיירים בארץ אצל בתי עסק המזוכים במטבע דולר. תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2015 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2014. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2014 והביאורים המלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 13 בנובמבר 2015.
2. תמצית הדוחות הכספיים אינם כוללים דוח על תזרימי המזומנים מאחר ולדעת הנהלת החברה אין לדוח זה תרומה ממשית להבנת מצבה הכספי של החברה ותוצאות פעילותה מעבר לכלול בתמצית הדוחות הכספיים ביניים אלה.

ב. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. **חוזר בנושא עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי ושל חברת כרטיסי אשראי**
 ביום 28 באפריל 2015 פורסם חוזר בנושא עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי ושל חברת כרטיסי אשראי. החוזר מתייחס בין השאר לשינוי סדר ההצגה בדוח הכספי, הצגת דוח רווח והפסד לפני המאזן, הצגת ביאורים תוצאתיים לפני ביאורים מאזניים, פיצול ביאור בדבר סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי לפי סוגי אשראי עיקריים ולמידע רחב יותר שייכלל במסגרת פרק הסיכונים בדוח הכספי. כמו כן, החוזר מעדכן בצורה משמעותית את מתכונת הגילוי בדוח דירקטוריון ובסקירת הנהלה וכן קובע דרישות לדיווח מורחב באינטרנט בדבר סיכונים. בנקים וחברות כרטיסי אשראי נדרשים ליישם את הנחיות החוזר החל מהדוח לציבור לשנת 2015. להערכת החברה, ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה על דוחותיה הכספיים למעט אופן ההצגה והגילוי.
2. **חוזר בדבר גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים**
 ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים. בהתאם לחוזר, לאור השינויים בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312 בנושא עסקאות תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים ולאור החשיבות של הגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים, עלה הצורך לעדכן את הוראות הדיווח לציבור העוסקות בגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים. לאחר התיקון, המידע בנושא זה בדוח לציבור יינתן לגבי כל בעל עניין לפי תקנות ניירות ערך, כל איש קשור לפי הוראה 312 וכל צד קשור אחר לפי כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, המפורטים בנושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילוי בהקשר צד קשור".
 תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי יישמו את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מהדוחות הכספיים לשנת 2015. אין צורך להציג למפרע מספרי השוואה אם המידע אינו קיים בידי התאגיד הבנקאי או חברת כרטיסי אשראי. החברה נערכת ליישום ההוראה, ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי.

ביאור 2 – הון, הלימות הון ומינוף

הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל III (להלן: "באזל III") כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.

אימוץ הוראות באזל III

בחודש מאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להוראות באזל III.

הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- ◆ רכיבי הון פיקוחי
- ◆ ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- ◆ טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- ◆ טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- ◆ הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון – ההון הפיקוחי – הוראת המעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% החל מיום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2015 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 40%.

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי ידרשו לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהוות לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017.

כמו כן, נקבע כי יחסי הון הכולל המינימליים יעמדו, עד ליום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. ביום 20 במאי 2014 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים, כאמור לעיל.

ביאור 2 - הון, הלימות הון ומינוף (1) (המשך)

הון והלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר		הון עצמי רובד 1 והון רובד 1
	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3	4	8 ⁽²⁾	
3	4	8	סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2014		ליום 30 בספטמבר 2014		ליום 30 בספטמבר 2015	
יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון		יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון		יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון	
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
*-	1	*-	2	*-	4
-	-	-	-	-	-
*-		*-		*-	
1		2		4	

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר		יחס הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לרכיבי סיכון
	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
באחוזים			
300.0	200.0	200.0	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
300.0	200.0	200.0	יחס הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים (3)
9.0	9.0	9.0	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים (3)
12.5	12.5	12.5	

- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, ו-299 בדבר "מדידה והלימות הון".
- (2) ביום 30 במרץ 2015 הנפיקה החברה לישראל כרטיס 9,322,034 מניות בנות 0.0001 ש"ח ע.ג. במחיר של 1.18 ש"ח למניה. סך התמורה עמדה על 11 מיליון ש"ח. מטרת ההנפקה הינה עמידה בתנאי יחס הון מזערי כפי שנדרש על ידי בנק ישראל.
- (3) יחס הון מזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

ביאור 2 – הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

הון והלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

יחס מינוף

בחודש אפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי (להלן: "תאגיד בנקאי").

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשית להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

יחס המינוף המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 ליום 30 בספטמבר 2015 עומד על 100%.

ביאור 3 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

הגבלים עסקיים ורגולציה נוספת

1. הגבלים עסקיים

לפרטים בנושא הגבלים עסקיים, ראה ביאור 4.א. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2014.

2. רגולציה נוספת

א. בחודש פברואר 2015 פרסם בנק ישראל המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת המלצות, בין היתר, יקבע המפקח על הבנקים הוראות להפצת כרטיס חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידית בעסקאות המבוצעות בכרטיס חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקאות המבוצעות בכרטיס. בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות האמורות, ובכלל זה לוחות הזמנים ליישום ובחודש אוגוסט 2015 פורסמה ברשומות הוראת שעה, בה הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקאות חיוב מידי כעמלה בפיקוח, ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה, החל מיום 1 באפריל 2016.

ב. במקביל לאמור לעיל בנושא כרטיס חיוב מידי (דביט), בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה נקבע, בין היתר, לוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק.

ג. בחודש מאי 2015 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית להגברת התחרותיות בתחום האשראי - הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בחודש יוני 2015, החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה לדחות את הדיון בהצעת החוק עד לאחר פרסום מסקנות ועדת שטרם והגעה להסכמות בין המציעים למשרדי האוצר והמשפטים. הצעת חוק פרטית נוספת בענין הפרדה בין חברות כרטיסי אשראי לבנקים הונחה על שולחן הכנסת בחודש יוני 2015.

ביאור 3 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

הגבלים עסקיים ורגולציה נוספת (המשך)

- ד. בחודש יוני 2015 מינו שר האוצר ונגידת בנק ישראל ועדה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים הניתנים למשקי בית ולעסקים שאינם גדולים (ועדת שטרום). על הוועדה להמליץ בנושא הכנסת שחקנים חדשים לתחום זה, לרבות באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי מבעלות הבנקים. כן הוטל על הוועדה להמליץ על צעדים משלימים נדרשים ועל הסרת החסמים לכניסת שחקנים והגברת תחרות כאמור. הוועדה פנתה לציבור שיציג בפניה את עמדותיו בנושאים לעיל, על הוועדה להגיש מסקנותיה בחודש נובמבר 2015.
- ה. בהמשך לאמור בסעיף א' לעיל, בחודש יולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת החוק לצמצום השימוש במזומן שפורסם בחודש ינואר 2015 ואושר על ידי ועדת השרים לחקיקה בחודש מאי 2015, שמטרתו להביא ליישום האמור בדו"ח הוועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי, תוך קביעת מגבלות באופן מדורג על שימוש במזומן ובשיקים סחירים על מנת לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. בין היתר מוקנית בהצעת החוק סמכות לממונה על הגבלים עסקיים לקבוע שיעורי עמלה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב. הצעת החוק קובעת כי תנאי לתחולתו הוא כי כרטיסי חיוב מיידי הינם מוצר זמין בדומה לכרטיסי חיוב נדחה.
- ו. בחודש יולי 2015 נכנס לתוקף תיקון לכללי הבנקאות בנוגע לעמלות, לפיו צומצם מספר העמלות הנגבות מבתי עסק קטנים המקבלים שירותי סליקה, על ידי קביעת תעריפון אחיד של שירותים שכוחם בתחום. כמו כן, בהתאם לתיקון, תוקנו הכללים בנוגע לעמלות הנגבות ממחזיקי הכרטיס, כגון: האחדת הכללים בנוגע לגביית עמלת המרה. בנוסף, החל מיולי 2015 נכנס לתוקף צו המגביל את סכום העמלה המירבי שניתן לגבות בעד שרותי "הודעות או התרעות" וכן צו המגביל את סכום העמלה המירבי בעד שירות הניתן בידי סולק לנותן שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב.
- ז. בחודש אוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל דו"ח ביניים בנושא "שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיס חיוב" הכולל המלצות להגברת התחרות, היעילות והיציבות בשוק כרטיסי החיוב, ושלדברי בנק ישראל צפויות להסיר את החסמים הקיימים בשוק ולאפשר כניסת שחקנים חדשים.
- ח. בחודש ספטמבר 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה, במסגרת חוק ההסדרים, את חוק התכנית הכלכלית לשנים 2015 ו-2016, שבמסגרתו, בין היתר, מוצע לאפשר לגופים חוץ-בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות לציבור. הגדלת מקורות המימון צפויה, בין השאר, להגביר את יכולת התחרות של הגופים החוץ-בנקאיים אל מול המערכת הבנקאית במתן אשראי למשקי הבית ולעסקים הקטנים והבינוניים, ובכך להוזיל את עלויות האשראי בסקטור האשראי הקמעונאי. בחודש נובמבר 2015 אישרה הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית ובסעיפים מהצעת חוק התכנית הכלכלית, את פרק ט' בחוק הנ"ל, המאפשר לגופים חוץ-בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות לציבור, לקריאה שניה ושלישית.

יצוין, כי עצם ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, עלולים להיות בעלי השפעה מהותית לרעה על פעילות החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

3. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל, בסכומים שאינם מהותיים. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטיים, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

כמו-כן, תלויה ועומדת נגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, כמפורט להלן, שלדעת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליך משפטי זה ולפיכך לא בוצעה בגינה הפרשה.

בחודש יוני 2015 התקבלה בחברה, בישראל ובפועלים אקספרס תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת מבקש האישור המשיבות אינן מיידעות את לקוחותיהן בכך שלא ניתן לבצע עסקאות בחלק מבתי העסק בחו"ל בכרטיס אשראי שאינו נושא צ"פ. הסעד המבוקש הוא, בין היתר, הנפקה מיידית של כרטיסים עם צ"פ לכל מחזיקי הכרטיסים הבינלאומיים, פיצוי לקוחות שלא יכלו להשתמש בכרטיסם, השבה של הפרש בין עלות כרטיס בינלאומי לכרטיס מקומי, וזאת 7 שנים אחורנית. סכום התביעה האישית הוא כ-250 ש"ח, והנזק לקבוצת התובעים לא הוערך.

ביאור 4 - זכויות עובדים

מדיניות תגמול

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי. בעקבות פרסום החוזר החברה נערכת ליישום עדכון ההוראה.

